

Prowadzący: prof. Marcin Król, mgr Wojciech Przybylski

Zakład: Katedra Historii Idei i Antropologii Kulturowej

Rok akademicki: 2008/2009

Semestr: letni

Liczba godzin: 30 godz.(wykład), 30 godz. (ćwiczenia).

Sposób zaliczenia: obecność, praca pisemna, egzamin

ECTS: 6

Opis:

Celem zajęć z historii idei XIX i początków XX wieku jest przybliżenie najważniejszych kierunków myśli politycznej i społecznej rozwijanych w tym okresie zarówno na Zachodzie Europy, jak i w Polsce. Wiek XIX, określany jako wiek ideologii, to przede wszystkim rozwój koncepcji, które zostały ukształtowane przez wybuch Rewolucji Francuskiej. Z drugiej strony wpływały na sposób myślenia i rozwój instytucji politycznych w wieku XX. Podstawowe kierunki myśli politycznej (liberalizm, konserwatyizm, socjalizm) powstały właśnie w tym okresie. Na zajęciach analizowane są teksty, które wpisują się właśnie w te trzy tradycje myślenia.

SPIS LEKTUR

- 1) Benjamin Constant, *Wolność starożytnych z wolnością nowoczesną porównana*, w: Res Publica Nowa, nr 7/2003, ss. 148-160;
- 2) John Stuart Mill, *O rządzie reprezentatywnym*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1995, rozdziały I-IV;
- 3) Lord Acton, "Historia wolności w czasach starożytnych", "O narodzie" oraz "Polityczne rozważania o Kościele" w: *Historia wolności*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1995;
- 4) Józef Szujski "Kilka prawd z dziejów naszych. Ku rozważeniu w chwili obecnej", w: *Stańcyzy*, Warszawa 1982, ss. 56-72;
- 5) Henry Dawid Thoreau, *Nieposłuszeństwo obywatelskie*;
- 6) Vilfredo Pareto "Traktat o socjologii ogólnej" w: *Historia idei politycznych. Wybór tekstów*, Warszawa, 1998, t.II, ss. 510-526; Vilfredo Pareto, *The Rise and Fall of Elites. An Application of Theretical Sociology*, Transaction Publishers, New Brunswick USA and London, 1991;
- 7) Georges Sorel, "Strajk proletariacki" w: *Historia idei politycznych. Wybór tekstów*, Warszawa, 1998, t.II, ss. 456-471 oraz inne fragmenty z Rozważań o przemocy. [Georges Sorel, *Reflections on Violence*, Cambridge University Press, 1999];
- 8) José Ortega y Gasset, *Bunt mas*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie Muza SA, 2002., José Ortega y Gasset, *Rozmyślenia o Europie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006;
- 9) Juan Donoso Cortes, *Mowa o dyktaturze* w: ResPublica Nowa, 1/2007 p. 150-160
- 10) Carl Schmitt, "Pojęcie polityczności" w: *Teologia polityczna i inne pisma*, Kraków 2000, ss. 191-250;
- 11) Roman Dmowski, *Myśli nowoczesnego Polaka*;
- 12) Max Weber, *Polityka jako zawód i powołanie*, Kraków, 1998, ss. 55-110;
- 13) Adolf Bocheński, "Polski imperializm narodowy" oraz "Zagadnienie prawicy w Polsce" w: *Historia i polityka*, Warszawa 1989, s. 145-155 i s. 288-325;
- 14) John Maynard Keynes, *Ogólna teoria zatrudnienia, procentu i pieniądza*, Warszawa 2003;
- 15) Jacques Maritain, *Człowiek i państwo*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1993;
- 16) Jacques Maritain, *Humanizm integralny*, Londyn 1946, Rozdział VII "O przyszłości bliższej", ss. 182-206 oraz "Aneks" ss. 207-218.